Vlaamse Regering

DE VLAAMSE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT EN DE VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Principiële goedkeuring van het voorontwerp van decreet tot instemming met de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Franse Republiek voor het vermijden van dubbele belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen en voor het voorkomen van het ontwijken en het ontduiken van belasting, en het protocol, beide ondertekend te Brussel op 9 november 2021.

Samenvatting
De Vlaamse Regering hecht nu haar principiële goedkeuring aan het dubbelbelastingverdrag met Frankrijk. Dubbelbelastingverdragen (DBV) zijn verdragen waarin twee staten of uitzonderlijk meer dan twee staten afspreken hoe zij de heffing van hun belastingen op elkaar afstemmen met als voornaamste doel te voorkomen dat eenzelfde belastbare materie tweemaal wordt belast. De Vlaamse minister bevoegd voor fiscaliteit wordt gelast om het advies van de Vlaamse Toezichtscommissie en de Raad van State aan te vragen.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie
Beleidsveld: buitenlands beleid

Beleidsdomein: Financiën en Begroting
Beleidsveld: fiscaliteit

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Achtergrond dubbelbelastingverdragen en Vlaamse bevoegdheden

Voor uitgebreide achtergrondinformatie over dubbelbelastingverdragen (DBV'en) wordt verwezen naar eerdere soortgelijke dossiers.

De dubbelbelastingverdragen en protocollen beogen over het algemeen belastingen die worden geheven door of ten behoeve van de verdragsluitende staten, hun staatkundige onderdelen of lokale gemeenschappen. De DBV'en en hun wijzigingen zijn verdragen die in principe zowel de

bevoegdheid van de gemeenschappen als die van de gewesten raken. De meeste van die verdragen bevatten immers de ruime omschrijving van het begrip belastingen, namelijk die 'van elke soort en benaming'. Daarnaast hanteren zij doorgaans het algemene beginsel van non-discriminatie, of, beter uitgedrukt, het principe van de wederzijdse 'nationale behandeling'. Daarom zijn de meeste belastingverdragen gemengd van aard: zij binden niet enkel de federale overheid, maar ook de gemeenschappen en de gewesten.

Artikel 2.3, b) van het voorliggende DBV bepaalt dat het voor België van toepassing is op de personenbelasting, de vennootschapsbelasting, de rechtspersonenbelasting, de belasting van niet-inwoners en de onroerende voorheffing met inbegrip van de voorheffingen en de opcentiemen op die belastingen en voorheffingen.

Een DBV verbiedt de fiscale discriminatie op grond van nationaliteit. In België betreft dit verbod het geheel van de verdragsmatig beoogde belastingen, dus met inbegrip van die welke de gewesten nu reeds heffen en die de gemeenschappen ooit kunnen heffen op grond van hun grondwettelijke autonomie (artikel 170 GW). Het verbod bestaat ook buiten het DBV, in het bijzonder via artikel 63 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU), dat elke beperking van het kapitaalverkeer verbiedt.

Bestaande dubbelbelastingverdragen tussen België en Frankrijk

België en Frankrijk sloten reeds op 16 mei 1931 een overeenkomst met het doel dubbele belasting te vermijden en zekere andere fiscale aangelegenheden te regelen. Die overeenkomst is op 15 juli 1933 in werking getreden. Zij kwam tot stand omstreeks de tijd dat de werkzaamheden die voornamelijk door de toenmalige Volkenbond waren aangevat om dubbele belasting door middel van bilaterale verdragen te voorkomen, hun eerste vruchten begonnen af te werpen. Op dat ogenblik betekende de overeenkomst een groot winstpunt, maar zij vertoonde ook enkele tekortkomingen waarvan de gevolgen steeds zwaarder gingen doorwegen. Wegens de evolutie van de nationale belastingstelsels en de voortdurende groei van de economische betrekkingen tussen beide landen was er nood aan een oplossing voor het probleem van dubbele belasting die meer omvattend en beter aangepast aan de noodwendigheden van de tijd zou zijn.

De aanpassing van de overeenkomst liep vertraging op door de tweede wereldoorlog en de wijzigingen van de belastingwetgeving van beide landen. Een op 19 januari 1962 ondertekende nieuwe overeenkomst werd niet ter goedkeuring voorgelegd omdat zij op het ogenblik van de ondertekening reeds was voorbijgestreefd. Om te vermijden dat de overeenkomst van 1931 zonder uitwerking zou blijven zolang haar bepalingen niet werden aangevuld of doeltreffend gemaakt, voerden de partijen een eenvoudige aanpassing in door een uitwisseling van diplomatieke nota's. Toch bleef de behoefte bestaan om een modernere en volledige overeenkomst op te stellen.

De ondertekening van de nieuwe overeenkomst tot voorkoming van dubbele belasting en tot regeling van wederzijdse administratieve en juridische bijstand inzake inkomstenbelastingen vond plaats op 10 januari 1964. De overeenkomst werd aangevuld met een slotprotocol en een uitwisseling van brieven. Over het algemeen volgde de nieuwe overeenkomst de voor België en de meeste Europese landen traditionele methode die erin bestaat het exclusief recht om belasting te heffen van de verschillende categorieën van inkomsten – met uitzondering van dividenden en intresten – slechts aan één van de verdragsluitende staten te verlenen. De overeenkomst is in werking getreden op 17 juni 1965.

Avenanten

Tijdens de daaropvolgende jaren ondertekenden België en Frankrijk vier avenanten bij de overeenkomst van 1964. Het op 15 februari 1971 ondertekende avenant strekte er voornamelijk toe de overeenkomst te wijzigen met betrekking tot de belastingheffing van dividenden en de belasting die eisbaar is van een vaste inrichting die in een overeenkomstsluitende staat door een vennootschap van de andere staat wordt aangehouden, dienovereenkomstig aan te passen. Dit avenant is op 19 juli 1973 in werking getreden.

De avenanten respectievelijk ondertekend op 8 februari 1999 en 12 december 2008 hebben betrekking op de grensarbeiders. Voor die arbeiders bestaat een afwijkende regeling die hen belastbaar stelt in hun woonstaat. Die afwijkende regeling is ongunstig voor Belgische grensarbeiders die in Frankrijk werken en bijzonder aantrekkelijk voor Franse grensarbeiders en voor de ondernemingen uit de grensstreek die grensarbeiders tewerkstellen. De regeling leidde dan ook tot misbruiken en fiscale emigratie. Bovendien heeft zij een negatieve weerslag op de belastingontvangsten van België. Daarom stelde België voor de grensarbeidersregeling af te schaffen zoals reeds is gebeurd met Nederland en Duitsland. De Fransen stonden daar zeer weigerachtig tegenover en waren slechts bereid een eventuele afschaffing te overwegen mits de invoering van zeer ruime overgangsmaatregelen. Het avenant van 2008 stelt bedrijven uit de Belgische grensstreek in de mogelijkheid om nog tot eind 2011 verder te gaan met het aanwerven van Fransen onder de grensarbeidersregeling. Franse grensarbeiders kunnen het voordeel van de grensarbeidersregeling genieten gedurende een lange overgangsperiode van 25 jaar die op 31 december 2033 afloopt. De avenanten zijn in werking getreden respectievelijk op 27 april 2000 en 17 december 2009.

Het avenant van 2009 wijzigt artikel 20 van de overeenkomst van 1964. Dat artikel voorziet de uitwisseling van inlichtingen die waarschijnlijk relevant zullen zijn voor de toepassing van de bepalingen van de overeenkomst, of voor de toepassing van de binnenlandse wetgeving met betrekking tot belastingen van elke soort of benaming die worden geheven door of ten behoeve van de overeenkomstsluitende staten of van de plaatselijke gemeenschappen in Frankrijk. Ook de uitwisseling van bankgegevens is mogelijk, zelfs wanneer de belastingwetgeving of de administratieve praktijk van een staat niet toestaat dat die inlichtingen worden ingewonnen en verstrekt. Een staat moet de ontvangen inlichtingen op dezelfde manier geheim houden als die welke hij heeft verkregen onder toepassing van zijn binnenlandse wetgeving. De aangezochte staat is niet verplicht inlichtingen te verstrekken die hij volgens zijn wetgeving of in de normale gang van zijn administratieve praktijk niet zou kunnen verkrijgen voor zijn eigen doeleinden. Het nieuwe artikel is bijna identiek aan artikel 26 van het OESO-modelverdrag zoals dat in 2008 werd gepubliceerd.

Het voorliggende dubbelbelastingverdrag

België en Frankrijk kwamen intussen overeen om een volledig nieuw DBV te sluiten. Het doel was om tot een BEPS-conforme tekst te komen. Het actieplan grondslaguitholling en winstverschuiving (BEPS - Base Erosion and Profit Shifting) van de OESO vloeit voort uit de wens om te komen tot wereldwijde, gecoördineerde afspraken om belastingontwijking door grondslaguitholling en winstverschuiving tegen te gaan. Dit actieplan bevat een pakket maatregelen waarmee landen worden aangespoord om nauwer met elkaar samen te werken en de fiscale regelgeving op elkaar af te stemmen.

Werkgroep Gemengde Verdragen

Tijdens zijn vergadering van 18 oktober 2018 legde de Werkgroep gemengde verdragen (WGV), adviesorgaan van de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid (ICBB), het gemengde karakter van de voorliggende overeenkomst vast. Zowel de federale overheid als de gemeenschappen en de gewesten worden respectievelijk bevoegd geacht. In zijn brief van 4 januari 2019 deelde de voorzitter van de ICBB aan de minister-president van de Vlaamse Regering mee dat geen enkel bezwaar werd geformuleerd, zodat het verslag definitief is goedgekeurd.

Reguleringsimpactanalyse (RIA)

Regelgeving ter goedkeuring van internationale overeenkomsten is vrijgesteld van een RIA (Omzendbrief VR 2014/13).

Wetgevingstechnisch en taalkundig advies

Voorontwerpen van decreet die meermaals in dezelfde vorm voorkomen, moeten niet telkens voor wetgevingstechnisch- en taaladvies worden voorgelegd volgens Omzendbrief Wetgevingstechniek VR 2019/4 (aanwijzing nr. 297).

Advies van de Vlaamse Toezichtscommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

(p.m.)

Advies van de Raad van State, afdeling Wetgeving

(p.m.-)

2. INHOUD

De overeenkomst is een klassiek dubbelbelastingverdrag. Het heeft in de eerste plaats tot doel een dubbele belasting inzake belastingen op het inkomen te vermijden. Zij beoogt zo de positie van Belgische investeerders in Frankrijk te verbeteren en België aantrekkelijker te maken voor Franse investeerders. De overeenkomst regelt ook de uitwisseling van inlichtingen tussen de belastingadministraties. Die inlichtingen zijn noodzakelijk voor de toepassing van de overeenkomst en de interne wetgeving van de beide staten met betrekking tot de door de overeenkomst beoogde belastingen. Tevens bevat de overeenkomst bepalingen inzake non-discriminatie en onderling overleg. De bepalingen van het protocol geven verdere verduidelijking over artikelen uit het verdrag.

Voor een uitvoerige bespreking van de overeenkomst wordt verwezen naar de bijhorende memorie van toelichting.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De voorliggende overeenkomst beoogt dubbele belasting te vermijden en belastingontduiking te voorkomen. Het kan een weerslag hebben op de inkomsten van de Vlaamse overheid. De fiscale bevoegdheden van de Vlaamse overheid komen actueel slechts in beperkte mate aan bod, namelijk met de onroerende voorheffing. De weerslag van deze overeenkomst op de inkomsten van de Vlaamse overheid is dus eerder marginaal, en kan, gezien de wederkerigheid van de overeenkomst, de inkomsten zowel in plus als in min beïnvloeden.

Het voorstel van regeringsbeslissing kreeg om die redenen een gunstig advies van de Inspectie van Financiën op 22 maart 2021. Het begrotingsakkoord is niet vereist.

B. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel heeft geen rechtstreekse gevolgen op personeelsvlak of organisatorisch vlak, noch op de personeelsbudgetten.

Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor HR, is dus niet vereist.

C. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Gemengde belastingverdragen hebben betrekking op alle belastingen die op het Belgische grondgebied worden gevestigd en dit ongeacht de entiteit die instaat voor de heffing ervan. Er is dus een weerslag mogelijk op de werking van de lokale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Na ondertekening dient de overeenkomst te worden voorgelegd aan het Vlaams Parlement, met de gebruikelijke procedure voor een instemmingsdecreet (inwinning advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State).

Daarna volgt de goedkeuring door het Vlaams Parlement in de commissie en in de plenaire vergadering. Tot slot dient het instemmingsdecreet te worden bekrachtigd en afgekondigd door de Vlaamse Regering.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het voorontwerp van decreet tot instemming met de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Franse Republiek voor het vermijden van dubbele belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen en voor het voorkomen van het ontwijken en het ontduiken van belasting, en het protocol, beide ondertekend te Brussel op 9 november 2021, alsook aan de bijhorende memorie van toelichting;

2° de Vlaamse minister bevoegd voor de fiscaliteit, te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van:
   2.1. de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens;
   2.2. de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen zoals bepaald in artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State voor zover het in punt 2.1. vermelde advies geen aanleiding geeft tot een wijziging van het voorontwerp van decreet.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Matthias DIEPENDAELE

Bijlagen:
- een voorontwerp van decreet;
- een ontwerp van memorie van toelichting;
- de tekst van de overeenkomst in het Nederlands.